

Edini slovenski dnevnik v Zjednjemih državah.
Velja za vse leto - - \$3.00
Ima nad 8000 naročnikov.

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The only Slovenian daily in the United States.
Issued every day except Sundays and Holidays.

TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT.

Entered as Second-Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879. TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT.

NO. 37. — ŠTEV. 37.

NEW YORK, TUESDAY, FEBRUARY 13, 1912. — TOREK, 13. SVEČANA, 1912.

VOLUME XX. — LETNIK XX.

Iz delavskih krogov.
Štrajk v Lawrence.

Preds. Taft razvija
svoj volilni program.

Pravica v Ameriki.
Zelo zanimiv slučaj.

Predsednik Madero
sluti novo zaroto.

Iz daljnega Iztoka.
Kitajska republika.

Delavci na Angleškem.
Borbe njihove stranke.
Premogarji ponesrečili.

Včeraj se je zopet vrnilo večje število štrajkujočih tkalcev na delo v tovarne.

OTROCI ŠTRAJKARJEV.

Obračnava proti voditelju štrajka, Ettorju in Giovanittiju. — Izpovedbe prič.

Lawrence, Mass., 12. februar. — Danes se je vrnilo več štrajkujočih tkalcev na delo, kakor katerikoli dan od začetka štrajka. Število onih, ki so se vrnili na delo, znaša baje 10,000.

W. H. Yates, eden vodij Industrial Workers, je danes naznanil, da pošljejo v sredo zopet 200 otrok štrajkarjev v Philadelphia, kjer je pripravila za njih preskrbo vse potrebno gospica F. G. Flynn, ena agitatorje unije.

Pri današnji obračnavi proti voditelju štrajka J. J. Ettorju in njegovemu pomočniku, Giovanittiju, ki sta obtožena sokrivje umora Ane Lepizzo, ki je bila ustrežljena prigodom nastalih štrajkarskih izgredov, je bilo zaslišanih mnogo prič, katere je poklicala vladu, toda nobena ni izpovedala niti obtežilnega proti obtožencem.

Boston, Mass., 12. februar. Štrajk delavcev na pomolih, ki se je začel dne 4. januarja, je bil končan danes zvečer, in 2500 delavcev se vrne v sredo zopet na delo. Po peturnem posvetovanju med zastopniki Longshore Trades Council in poverjeniki Transatlantic Steamship Co., je bila sklenjena poravnava. Podrobnosti nove pogodbe niso znane.

Visoko v zraku je postalista histična.

George W. Beatay je podvzel včeraj v Belmont parku z Mrs. William A. Dunlap polet s zrakoplovom, in prisel kljub silnemu mrazu v višino 1000 čevljev. Tu je pa naenkrat odpovedal motor. Spremljevalka drznega zrakoplova je postalista histična, in končno se je onesvestila. Z eno roko jo je držal Beatay, z drugo je pa vodil zrakoplov, in se srečno spustil na tla.

Proti tretjemu predsedniškemu terminu.

Washington, D. C., 12. februar. — Senator Reed iz Missouri je vložil danes predlog, ki zahteva izpremembo ustave v tem smislu, da ne more biti nikdo tretji izvoljen predsednikom Združenih držav.

Policaj se je naveličal vsega.

Zivo srebro v topomerih je stalo pod ničlo, ko je prišel predverjanjam zjutraj redar Carl E. Fohman s štev. 897 izt. 169, ulica na policijsko stražnico na 126. ul. v New Yorku. Vse premazeni redar je vrgel svoj znak, krepelej v revolver na mizo službojčega poročnika in rekel, da si hoče poskusi drugo službo, kjer ga ne bo tako zeblo.

Bivši senator tat.

Boston, Mass., 12. februar. — Bivši senator Frank J. Linehan je priznal danes dve izvršeni tatvi; poslali so ga za dve leti v poljševalnico.

Blaznikova velika

PRATIKA
za leto 1912

je debitir izira po 10c., 100 izirsov \$5.00, 50 izirsov \$2.75.

Upravnistvo "Glas Naroda".

62 Cortlandt St., New York City

6104 St. Clair Ave. N. E.

Cleveland, O.

Včeraj, na Lincolnov dan, je imel v našem mestu tri govore. — Proti demokratom.

PŠICA ZA INSURGENTE.

Naznanila o Rooseveltovi kandidaturi je v kratkem pričakovali. — Razno iz politične kuhi.

Včeraj zvečer je prisostvoval predsednik Taft v našem mestu trem banketom v proslavo Lincolnovega spomina. Na vseh je govoril in v svojih govorih je razvijal volilni program. Najpomembnejši je govor, katerega je imel na banketu Republican klubu v hotelu Waldorf-Astoria. Zastopal je stališče, da so republikanci pravi naprednjaki, ter označil menjajo med tem, kar imenujemo napredek in demagogijo. Nato je polemiziral proti demokratom, ki vedno samo nagajajo in obljubujejo vse mogoče, pohvalil svoje administracijo in izrazil upanje, da izkaže ljudstvo pri prihodnjih volitvah zaupanje v staro republikansko stranko. V svojem govoru je omenil tudi republikanske insurgentske v ostro bičal njih po stopanje.

Washington, D. C., 12. februar. — Tukaj prevladuje mnenje, da je samo se vprašanje kratkega časa, ko bodo naznanjena Rooseveltova kandidatura. La Follettejevo volilno kampanjo bodo njegovi prisostni se nekaj časa vodili, daso sami prepričani, da je borba nevesna.

Columbus, O., 12. februar. — Bivši predsednik Roosevelt nagovori dne 21. t. m. delegate 4. ustavnega konventa države Ohio. Tako poroča neko pismo, došlo iz Oyster Bay.

Denver, Colo., 12. februar. — Predsednika Tafta nominacija je bila danes sprejeta. Na seji republikanskega državnega osrednjega odseka je glasovalo 103 delegatov, 10 pa proti.

— Guverner Wilson je otvoril včeraj v Chicago, Ill., kampanjo za demokratsko predsedniško nominacijo. Njegovo politično načelo je: iniciativa in referendum, nasprotnik pa je zakona o odpeljku.

Župnišče pogorelo.

Zupnišče Holy Innocents cerkev v Pleasantville, 6 milij od Ossininga, N. Y., so razdejali plameni. Tudi cerkev je zelo trpela po ognju in vodi. Kako je požar nastal, ni znano. Ko je dospela požarna bramba, župnišča ni bilo mogoče več rešiti. Župnik Xenius je rešil iz cerkve mnogo dragocenih cerkvene oprave. Napravljeni škodo cenijo na \$15,000.

Njegov "najboljši prijatelj".

William J. Marshal, preddelavec Yadkin Power Construction Co., iz North Caroline, in tudi pomemši šerif v tem okraju, je hotel prebiti dvatedensko, počitnice v New Yorku. Seboj je vzel svojega "najboljšega prijatelja", avtomatičen samokres z dolgo cevjo. Medpotoma mu je pa povedal nekdo, da je v New Yorku prevedeno nositi orožje. Kakor hitro je tedaj prišel sem, se je po dal Marshall na Elisabeth St. policejsko stražnico, kjer je oddal svojega "najboljšega prijatelja" službujočemu poročniku v pohrano. Tu so ga po kratkomalo aretovali. Včeraj se je moral zagovarjati na Tombs policejskem sodišču radi tega. Sodnik McQuade ga je pa oprostil. Nato je vprašal Marshall, kako bi mogel dobiti svojega "prijatelja" nazaj, nakar mu je dal sodnik svet, da se najlegitimite kot lastnik samokresa, in da naj naprosi po povratku v North Caroline, da mu naj pošljejo samokres. Marshall je obljubil da napravi tako.

Naša današnja slika nam kaže bivšega predsednika Združenih držav, ki bode, sodec po najnovjih vestih, vendor zopet kandidiral za predsednika. Roosevelt bi bil kandidat republikanske stranke, in kot tak nevaren nasprotnik predsednika Tafta.

PET LET ODSEDEL.

Sedaj se trudijo izposlovati njegovo pomilovanje. — Jetnik je nedolžen.

General Orozco je potokel vstaše v državi Chihuahua. — Kapitan Salgado ubit.

Ze nekaj časa so ameriški listi polni o takozvanem Brandtovem slučaju, ki postavlja naše pravosodje v dokaj čudno lu. — Stvar je sledišča:

Neki Foulke E. Brandt je bil obsojen pred leti v tridesetletno jebo; obtožen je bil napada na milijonarja Schiffa in majhne tativne. Nesrečnik je odsezel že pet let, ko so začeli zadužiti čase delati na tem, da se izpusti nedolžnega človeka na svobodo. Za to se je posredno zavzel newyorskemu državni odvetnik Whitman.

Stvar je dobil v presoju guverner Dix, ki pa je vse prošnje obdelal v čes, da mora odseeti Brandtovo kazeno.

Sedaj so uvelji njegovi odvetniki takozvani "habens corpus" postopanje, in jenih so odvedli že včeraj iz zaporov v Clintonu in ga prepeljali v Sing Sing. Najbrže dospe že danes v New York, kjer bude čakal rešitev postopanja za njegovo osvoboditev. Zasluga ga bodo sodnik Gerard.

V temo in tajanstveno zadajo je baje zapletena neka dama iz najvišjih slojev.

Strupen sladkor.

V Minneapolis, Minn., sta umrli dve osebi, ker sta jedla zastrupljen sladkor. V sladčici se je nahajal arzenik.

— Theodore Roosevelt odlikovan.

Bivši predsednik Th. Roosevelt

je bil dobit veliko kolajno pariske Société d'Acclimation.

PRED PREDSEDNIŠKIM VOLITVAMI.

General Orozco je potokel vstaše v državi Chihuahua. — Kapitan Salgado ubit.

Republikanska vlada zagovarja enakopravnost vseh državljanov. — Miru se ni.

Mexico Ciudad, Mex., 12. februar. — Uradni proglašenje je naznani danes popoldne, da se se Mandžuri končno, vendarle odpovedali prestolnici cesarski proglašenje je podpisal ministrski predsednik Yuan Shih Kai. Istočasno so naznani monogolski princ dr. Sun Yat Sen, sedanji predsednik, ki bi rabi v kaluem ribari. Cetrti se jih nazarec slike po bogatih rudnikih, in zato bi bila Amerika prisiljena posredovati v sedanji republiki, upajo dobiti lepe koncesije. Med zarotniki se nahajajo hajdi tudi pristaši starega Diazia in njegove politične stranke. General apata, vodja revolucije, je bil obsojen na smrt. Ker njegovim zastopalcem, ki princem predsednikom mlade republike. Mogoče je, da se dr. Sun Yat Sen prostovoljno odpoveda predsedništvu.

London, Anglija, 12. februar. — Odkar je prišla leta 1905 liberalna stranka na krmilo, ter postalna neodvisna od delavške stranke, je bilo napravljenih več zakonov v prilog delavcev, kakor v vsem času kake druge njene periode. Kljub temu pa delavška stranka, v kateri prevladujejo socialisti, se bodo takoj dolgo upirali, dokler ne bo izvoljen sedanji ministrski predsednik, kateremu zaupajo tako mandžurski kakor mongolski princ, predsednikom mlade republike. Mogoče je, da se dr. Sun Yat Sen prostovoljno odpoveda predsedništvu.

Cesarska družina dobi na leta 4 milijone tačkov, in razum tega obdržijo članji rodbine vse naslove. V nadalje dom bo izkazovalo tako spostovanje, kakor tujim knezem.

Republikanska vlada zagovarja enakopravnost Tibetancev in Mandžurov, kakor tudi Mohamedancev s Kitajem. Privatno lastnino je treba spoštovati, in plemiče smejo obdržati svoje naslove.

London, Anglija, 12. februar. — Cesarska armada, pod poveljstvom generala Chang Hsuna, je bila danes v bližini Su-Chow, province Anhwei, poražena po republikanskih sklepah. Gen. Chang Hsun je pobognil.

Tokom zadnjih let so izvojivali angleški delave v parlamentu več kaj lepih zmag. Sedaj smejo imeti za časa štrajka svoje redarje, preimenočiti so zakon za varstvo živilcev, zakon za odškodnino delavcem, ponesrečenim pri delu, sklenjen je bil zakon, glasom katerega morajo plačevati vladini pogodbeniki delave po uniskem plačilnem pravilniku, ter še več drugih. Lepo zmago pomenja tudi sprejetje zakona o zavarovanju delavcev, zakon o vladnih agenturah za posredovanje dela in zakon o pokojnini brezposelnih delavcev.

Sedaj se pripravlja stranka, da bude sklenjeno še nekaj več zakonov v korist delavške stanice.

Na zadnjem delavškem zborovanju je bilo navzočih 500 delegatov, ki so zastopali 1.539.092 članov organiziranega delavstva. Samo federacijo premogarje steje 600.000 članov. Socialističnih zadruž imajo na Angleškem 31.400 članov. Stranka dobi v kratkem dva svoja socialistična dnevnišča. Prvi se bude imenoval "Daily Herald", drugi pa "Daily Citizen". Nabira se glavnica \$750.000 in stranka je že položila znesek \$30.000.

Predsedniška nominacija v Paragi.

Panama, 12. februar. — Dr. Belisario Porras, bivši poslanik v Washingtonu, katerega je oktobra meseca pr. l. predsednik Aročema nezadoma odpoklicil, je bil danes v Aududele enoglašen od liberalne stranke nominiran za predsednika urad.

Danes je pričakovati aretacij.

Indianapolis, Ind., 12. februar. — Kakor se čuje, bodo aretovane tri vse one osebe, ki so osumnjene,

da so bile na kak način zapletene

v dinamitno zaroto. Razun članov

unije kovinskih delavcev bodo aretovane še več oseb, ki pripadajo raznim unijam. Zaporna povejla se nahajajo v rokah zveznih detektivov.

Okoli trideset človeških žrtev je zahteval požar v nekem premočnemu v Šleziji.

KOLIZIJA PARNIKOV.

V Belgiji je prišlo v mnogih krajih do izgredov povodom štrajka premogarskih delavcev.

Antonienhütte, Šlezija, 12. februar.

Večje število premogarjev je izgubilo življenje vsled požara, ki je nastal v nekem rovu tukajnjega premogarskega središča. Na površje so dobili že več trupelj ponesrečenih delavcev, in uradni k dnevi so mnenja, da je izgubilo okoli 30 premogarjev življene.

Hull, Anglija, 12. februar. — Parnika "Wychwood" in "Torbay" sta kolidirala danes pred vhodom v tukajnje pristanišče. "Torbay" je bil zadel v sredo, da se je prekmalil in takoj potopljal. Sedem mornarjev je utonilo, ostale je pa redilo moštvo parnika "Wychwood".

Bruselj, Belgija, 12. februar. — Do velikih izgredov je prišlo danes v Mons, Frameries in Bouvierie, kjer so zaštrajkali premogarski delavci. Demonstrant je v proslavljenih sedanjih ministrskih predsednikov delavcev.

"GLAS NARODA"

(Slovenian Daily.)

Owned and published by the

Slovenic Publishing Co.

(a corporation.)

FRANK SAKSER, President.

JANKO PLESKO, Secretary.

LOUIS BENEDIK, Treasurer.

Place of Business of the corporation and address of above officers: 82 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

Dopisi.

—

Brewster, O. — Pri tükajnjši W. & L. E. R. R. Roundhouse je ponesrečil dne 1. februarja Fran Grum. Ob 4. uri popoldan je on zapazil eno svetlico, katera nenačadno močno gori. Hotel jo je ugasnil in predno jo je dosegel, je ista eksplodirala, olje se je razlilo po njegovih ramah in naenkrat je bil ves v plamenu. S težavo so pogasili ogenj, kateri je pustil nebovino tako hude opéklime, da je po preteklu 24 ur pretrpel grozne muke in izdižnil svojo dušo. Ranjki je spadal k društvu S. S. P. Z. S. 69 in je bil tudi zavarovan pri zavarovalnici v Philadelphiji. Dne 5. februarja smo njegove zemeljske ostanke materi zemlji. Društvo mu je priedelo pogreb. Ranjki je domu iz Stranske vasi št. 21 pri Grosupljem. Doma zapušča stariše, tri brate in eno sestro. Bodu mu lahka amerikanska smrtnica! — M. Strah.

Kansas City, Kans. — Posebnih novic nima poročati, pač pa omenim, da imamo tudi takuj vskovirnisti podporni društve, spadajoči v to ali ono Jednoto. Posebno pa sem ponosen na naše mlado in malo ter dobro napredajoče pevsko društvo "Slavéek", katero ima marljive in izvrstne pevce. To društvo bo preredilo dne 18. februarja s šaljivo igro "Kovač in njegov sin Janez student". Obenem bodo partiti nastopili pevci in občinstvo, kajdaj kažno. Kakor sem že omenil, imamo tukaj več društiev in vsakega mišljena, toda vseeno se dobri že kaž rojak, ki ni pri društvu. Svetujem torej, da vsak pristopi k društvu, dokler je še čas, ker nikdo ne ve, kje ga nasečačka. Podporno društvo je nam Slovencem tu v tujini res jidina pomoč v slučaju nesreče.

Marko Guštin.

Poročilo, da se namerava naš državni tajnik v kratkem odpraviti na potovanje po srednjameških republikah, v svrhu dosegne boljših odnosov z omimi državami, umetno zoper vzbuzi pozornost na razmere, ki vladajo med stricem Samom in njegovim sedom na jugu.

O tem vladajo zelo različni nazorji. Omeniti hočemo samo omo znanega dr. Manuela Ugarta, katerega ideal je združenje vseh latinsko-ameriških republik, da bi se čevali proti ropažljivosti in tiraniji luhobnih Yankejev. Še dne 3. m. je opozarjal svoje rojake v "Teatru Mexicano", na to, da razširjajo Združene države od leta 1625 svoje meje vedno dalj proti jugu, da le-te umetno gojijo revolucionarno gibanje, in sicer — seveda! — samo iz vročaka, da bi imelo vrok za posredovanje, in da bi se polagoma polastile vseh držav, in če že tegu ne, da bi doblem tam vso moč.

Clovek skoraj ne bi verjal, da se more dobiti resen list, ki ponatisne tako bedastočo brez primernega komentarja. Le oni, ki niti od daleč ne poznajo naziranja ameriškega naroda in dejanskih razmer, se more izmisliči kaj takšnega. Kajti v resnic pač nikdo državljanov Združenih držav ne misli na take načrte, ali celo izvedbo istih. Dovolj, še preveč imamo zemlje za naših 100 milijonov prebivalcev, in res nam ni potreba, da bi osvajali tujo. Pred vsem si pa nikdo ne želi latinskih republik, katerih prebivalstvo se po pokoljenju, govoru in mišljenu razlikuje od našega, da bi bilo naravnost neumnost misliti na spojenje z njimi. Vse, kar želimo od jugo- in srednjameških držav, je, da imamo dobre travske zvezne z njimi; in ravno sedaj, ko bode kmalu dogotovljeni panamski prekop in izročen prometu, je gotovo pravi čas za potovanje državnega tajnika Knoxu; namen potovanja je namreč, utrditi in izboljšati kupičiske zvezne z jugom.

Da se pa v drugem ni polastil vseh Mehikancev strah pred Yankeeji, kakor se je dr. Ugarta, je dokazal predsednik Madero pred kraticom. Te dni je priobčil list "Daily Mexican" v Mexico Ciudad, Mex., intervju, v katerem opozarja na dejstvo, da od latinskih sestrinjskih republik se nikdar ni bilo dobiti pomoči, in da je tudi ni nikdar pričakovati. Tudi za trgovino ni navezana Mehika na latinske republike, ampak na Evropo in Združene države.

To zveni sicer naravnost neverjetno, ali na podlagi vseh vesti, ki prihajajo iz "nebeške države", ni možno več dvomiti, da je z dinstro Mandžu pri kraju in da se hoče napraviti vsaj poskus z ustavljanjem republike. Rekli smo: poskus, ker mora pač šele bodočnost pokazati, je li je republika v Tripolisu prišlo baje do navorišči v menenjih in do razporočilo se, da bo do generala Sececi odpozvan z bojišča, ker ne odobruje taktike višjega poveljstva, generala Caneva. Caneva sledi namreč kunktorski politiki. Ne upa si tja ven in se omejuje le na male praskse in nekoristno raztrešeno streljanje. Ta pa vedo Turki prav dobro, da je ta krov način vojne taktike — gverila — za Italijane najprimernejši in najskočljivejši. V odprtih bitki bi mogli Italijani premagati Turke in Arabce. Ali Ender bej, ki je sedaj spiritus rector vojne, ne dopušča, da bi prislo do tega. Skrbno se izogibljajo vsaki večji bitki, vsaki priliki, da bi bil tepen. Vsa njegova pozornost je obrnjena v to, da Italijane utruja, da oslabi

Kitajski narod je gotovo zelo star kulturni narod, s samostojno in samoniklo kulturo, ki se pa nahaja že več tisoč let v stanju stagnacije. Moremo si torej misliti, da je tudi v narodu še polno praznovanja. Vsi gorinavedeni potniki so kupili parobrodne listke pri tvrdki Frank Sakser, 82 Cortlandt St., New York City.

Prosim rojaka iz "Berholla", O.

da mi pošlje svoj naslov,

ker imam mu nekaj važnega poročati. Ravnotako želim tudi zvesti za naslov rojaka, ki je imel pred 4. mesecu na stanu Jakoba Roje. Prosim, da se mi javita.

Martin Roday, Box 25, R. F. D.

No. 3, Flushing, O.

ski sin" in absoluten vladar. Danes pa se je ta vladar sam odpovedal prestolu, oziroma — ker je vladar še otrok — so v njegovem imenu odpovedali njegovi varuh. Na vsak način pa je napram kitajski republiki opravljena neka gotova skrepa, ker je korak od absolutne monarhije do demokratične republike vendarle malo prevelik in nenaraven. Gotovo se je v vrstah kitajske inteligenčne, ki je imela prilike priti v dotiku evropske kulturo, izvršil v zadnjih letih velikanski duševni preobrat, kakor je jasno, da fenomenalni kulturni napredki sosedne in srodrne Japonske ni ostal brez vpliva na mlajšo kitajsko generacijo. A ta del kitajskih inteligenčnih je le izginjajoč mal del vsega prebivalstva, ki je — živeče v starih tradicijah — po ogromni večini vse skozi konservativnega mišljjenja.

Kakor smo že rekli, je treba sprejeti z neko gotovo skepso to novo kitajsko republiko. Toliko pa je gotovo, da se Kitajska ne povrne nikdar več v staro okorenje. Konečno so tudi stari, tisočletni kitajski zid prodrl nove ideje, ki se gotovo ne dajo nikdar več izrisiti iz dežele. Priča velikanskega prevrata, ki se je dosegnal izvršil v kitajskem narodu, je že to, da je inicijator in voditelj revolucije in začasni predsednik republike dr. Sun Yat Sen — krištian in evropsko izobrazbo! Že do dejstva samego govorov dovolj jasno, da se je v Kitajski izvršil res velikanski duševni prevarat, ker brez tega ne bi si bilo možno misliti vseh teh neverjetnih vsprehov, ki jih je dosegla stranka, katere je voditelj dr. Sun Yat Sen. Ali z vsem tem še nikakor ni rečeno, da so dani tudi že pogoji za trajni obstoj republike. Treba pomisli, da je na Francoskem poskus z republiko dvakrat ponesrečil in še tretja republika se vzdržava že štirideset let, s čemer pa tudi ni dana absolutna gotovost, da se republika tudi vzdrži, kajti francoski kmet je vse drugo prejeg republikanec in ne želi ničesar bolj, nego to, da bi vsi republikanski uredbe vzel vrag. Zato bi se utegnilo pač tudi v Kitajski le ponoviti to, kar se je dogodilo v Franciji, kjer je dvakrat ponesrečila republika, in morda ne bode dolgo, ko bodo čuti o kaki vojni diktaturi na Kitajskem. — Vsekakor pa je sedanje gibanje na Kitajskem beležiti med dogodki prvega reda v svetovni zgodbolini.

"Velika zmaga".

—

Pod tem naslovom je priobčil "Agramer Tagblatt" nastopni članek, dopolnjen mu ob njegovem rimskega dopisnika:

Vzlie vsemu tantamu in uporabljajo vse svoje kričavosti morejo Italijani le malo nogodnega početi z bojišča. Vojni poročevalci v Tripolisu je že bil v nevarnosti, da ga razjarjene množice obesijo na najbližji kol, ali pravoučno spletijo.

Ko smo še hodili v šolo in smo učili svetega pisma, je pri čitalni o preročih in ēudežih pač vse kateri izmed nas marsikdaj obžaloval, da dandanes ni več med nami preročov, da se danes ne gode več ēudeži. In vendar smo se motili tedaj, ko smo mislili, da danes ni več preroč. Kako so bili preročki v starem veku, tako so preročki tudi še danes; a kakor se je prekom v starem veku godilo slabo, ker jim ni hotel nihče verovati, tako tudi nowyodobnim preročkom pota niso postlana z rožicami. Staroveškim preročkom so se rogorali, kamenjali so jih in jih zapisivali v ječe; danasnim preročkom se tudi ne godi bolje. Mnogo se jim smejo, zapira se jih in ječe v mesecih, ter novodobnih preročkov je že bil v nevarnosti, da ga razjarjene množice obesijo na najbližji kol, ali pravoučno spletijo.

Ko je neka pariška vedeževalka preročovala, da leta 1913 postane Nemščija republika, se ji je vse veličalo, kaj more biti Italijani le ponoviti to, kar se je dogodilo v Franciji, kjer je dvakrat ponesrečila republika, in morda ne bode dolgo, ko bodo čuti o kaki vojni diktaturi na Kitajskem. — Vsekakor pa je sedanje gibanje na Kitajskem beležiti med dogodki prvega reda v svetovni zgodbolini.

Kaj še le bi se bilo zgodilo onemu, ki bi bil pred enim letom preročoval, da bo Kitajska danes republika! Bržkone bili takega človeka proglašili za norec in ga kakor takega vtaknili v noriščico! In vendar je Kitajska danes republika!

In res: poročevalci so, ki se resujejo zaroženo situacijo. Kajti vojnikovodje ne morejo več tega. Sicer pa je med vodilnimi generali namreč kunktorski politiki. Ne upa si tja ven in se omejuje le na male praskse in nekoristno raztrešeno streljanje. Ta pa vedo Turki prav dobro, da je ta krov način vojne taktike — gverila — za Italijane najprimernejši in najskočljivejši.

V odprtih bitki bi mogli Italijani premagati Turke in Arabce. Ali Ender bej, ki je sedaj spiritus rector vojne, ne dopušča, da bi prislo do tega. Skrbno se izogibljajo vsaki večji bitki, vsaki priliki, da bi bil tepen. Vsa njegova pozornost je obrnjena v to, da Italijane utruja, da oslabi

njihovo energijo. In zdi se, da se nauči taktika popolnoma posreča. Italijani stojijo ne mestu in ne morejo ničesar začeti. Oni le slutijo bližino sovražnika, ali nikoli se ne morejo prav prijeti z njim. Zato se morajo zadovoljevati z manjimi zmagami.

Tako so znali "slavni" vojni poročevalci pripovedovati o naštem zmagoslavnem činu. Na trgu za živino v Tripolisu je došel Arabec, ki je imel dva vola na prodaj. Na prvi pogled je izgledal ta Arabec kakor vsak drugi: v turbanu je bil in umazano-belem burusu. Ali ne! Neki iznajdljivi špijon je kmalu pogodil, da je ta arabski trgovec z živino "eden najnevarnejših sovražnikov Italije" in "provzročitelj mučniške smrti naših vojakov".... Zeno besedo: tega Arabeca so obdolžili umorstva na nekem bersieru. Da so napravili z njim zelo kratek proces, je samo ob sebi umetno ob danem položaju stvari. In sedaj — jubila Roma! Umazanega Arabeca ni več!... Rim, večno mesto, ima enega grozneg sovražnika manje. Morda postavijo denuncijant Araba v najkrajšem času v Rimu slavolok z napisom v bas-relieu na "Konstantinovem obloku": Restauratori quiescunt...

In z enako nelastnovoljno komiko je večina poročila iz Tripolisu. Tu se vam tope Italijani v gatnotju in veselju o "zaprtih" — urojencev-vojakov v italijanski armadi iz Eritreje, ki jih sedaj uporabljajo tudi v Tripolisu. Da ti črni moslimi, stojeci v italijanski službi, ne vzbujajo posebnih simpatij pri svojih arabskih sovražnikih — to je menda jasno. Vendar se je morda našel tupatnam kak A. Arabec slabegača umevanja in dobrodružnega razpoloženja, ki se mu je tak črni vojak v italijanski uniformi zdel kakor kaka čudežni. Nekoliko te je služil v japonskih armadi; trdi se, da je med naseljniki posebno veliko japonskih častnikov. Pa ne samo to, ampak egle svojo deco poučujejo v rabi orožja.

Koze v St. Johnsbury.

St. Johnsbury, Vt., 12. februar. — V zvezi s prizadevanjem tukajšnje zdravstvene oblasti, preprečiti nadaljnjo razširjanje koz, je bila izdana zapoved, da morajo biti vse cerkev, sole, javne knjižnice in prostori Young Men's Christian Association zaprte za nedoločen čas. Deset slučajev obolenja za kozami so ugotovili v starih raznih rodbinah.

Silen mraz.

Silen mraz, ki je zopet zavdal, je zahteval te dni več človeških žrtev, in plovba je zelo oviranata.

Tudi pivo se podraži.

Milwaukee, Wis., 11. februar. — Predsednik Gustav Boehlerer milwaukee pivovalske zveze je načnial, da so sklenile tukajšnje pivovarne, poskočiti cenami pivo. Sed pivo se podraži od 50¢ do \$1.00. Visoke cene hmelja in drugih materialij zahtevajo to povražanje, pravi Boehlerer.

Arizona postane suverena država.

Washington, D. C., 11. februar. — V sredo vstopi država Arizona v vrsto suverenih držav. Predsednik Taft podpiše tozadnevni proglašenje.

Megla je zadržala parnik.

Cherbourg, 11. februar. — "George Washington", parnik Severnemškega Lloydja, vsled gosta megle ni mogel priti v tukajšnje pristanišče, in se je moral zasidriti izvan luke.

Pet delavcev usmrčenih.

Casper, Wyo., 11. februar. — Pet delavcev je bilo včeraj usmrčenih ko se je pri delu irigacijskega napisila utrgala zelenjava vrv. Delavci so padli 186 čevljev globoko.

Joseph Lister umrl.

V Londonu je umrl Joseph Lister, iznajditelj antisepetičnega postopanja z ranami in iznajditelj listerina, v starosti 85 let.

Velikanska požarna škoda.

Požar, ki je v Ogdensburg, N. Y., razdeljal napravljeno juvelirske tvozdke W. E. Church, je napravil za \$70.000 škode.

Prav je storila.

Neka Mrs. Auguste Gott, katero je njen mož s silo pridrževal v verski "Holy Ghost and Us Society" v Maine, je ušla s svojimi tremimi malimi otroci v sneg in led, ter se vrnila k civilizaciji.

ZAHTEVANJE

WARD'S
TIP-TOP
BREAD

WARD BREAD CO.

Glede cene na parobrodne listke in vse druge pojasnila obrniti se na:
FRANK SAKSER
82 Cortlandt St., New York, N. Y.

No Work-No Pay
The Workingman's Problem

podp. društvo

sveteBarbare

Slovensko katoliško

za Zedinjene države Severne Amerike.

Sedež: Forest City, Pa.

odobrniki:

Prezident: MARTIN GERMAN, Box 682, Forest City, Pa.

Podpredsednik: JOSEF PETERMAN, Box 95 Willow, Pa.

<

Vključljena dne 24. januarja 1901 v državi Minnesota.

Sedež v ELY, MINNESOTA.

URADNIKI:

Predsednik: IVAN GERM, 511 Center St. Braddock, Pa.
 Podpredsednik: IVAN PRIMOZIC, avv., Minn., Box 641.
 Glavni tajnik: GEO. L. HEDGES, Ely, Minn., Box 424.
 Pomočni tajnik: MIAHAI MRAVINEC, Omaha, Neb., 1234 So. 15th St.
 Blagajnik: IVAN GOUZE, Ely, Minn., Box 106.
 Kaufnik: FRANK MEDOSH, So. Chicago, Ill., 945 Ewing Ave.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

EP. MARTIN Z. IVEC, Joliet, Ill., 900 No. Chicago St.

NADZORNIKI:

ALOIS KOSTELIC, Salida, Colo., Box 552.
 MIAHAI KLOUBCHAR, Calumet, Mich., 115 — 7th St.
 PETER SPEHAR, Kansas City, Kans., 422 No. 4th St.

POROTNI ODSEK:

IVAN KERZIŠNIK, Burdine, Pa., Box 128.
 FRANK GOUZE, Chisholm, Minn., Box 716.
 MARTIN KOČEVAR, Pueblo, Colo., 1219 Eiler Ave.

Jednotno glasilo je "GLAS NARODA", New York City, New York.

Vsi dopisi na se pošljajo na glavnega tajnika, vse denarne pošljavitve pa na glavo blagajnika Jednote.

NOVICE IZ STARE DOMOVINE.

KRANJSKO.

Za župana v Rovtah nad Logatcem, je bil dne 25. januarja sodeloval Franec Kune, posnemnik iz Rovt.

Nesreči, 17letni Pavel Zavrl iz Pristave, občina Križ se je ponešrečil pri delu. Cirkularna žaga odrezala mu je palec na desni roki. — 31letni tovarniški delavec France Zlebir na Jesenice je povrjal neki strop, pri čemer pa se mu je podrl oder ter je padel kakke tri metre globoko in si zlomil nogo.

Umrl so v Ljubljani, Dne 26. p.m. Ana grofica Chorinsky, hči c.k. dvornega svetnika, 1 mesec, Beethovnova ulica 3. — Franciška Hartman, 31 let Hradeckega vas, št. 23. — Ivan Rojane, bivši delavec 82 let, Radeckega cesta št. 11.

Stražnika se je lotil Brata Fr. in Miha Jožef iz Herinje vasi sta popivala dne 23. p.m. po različnih gostilnah po Novem mestu, oziroma po okolici. Zvečer okoli desete ure sta se lotila na Ločenski cesti Antonia Vrčka in ga preteplala. Na njegov klic je prihlet mestni nadzražnik Pureber, ki je hotel z lepo napraviti mir. France Jožef pa se je zakladil v stražnika in ga z neko palico tako udaril po glavi, da se je stražnik onesvetil, dasi le za trenutek. — Eden obeh bratov je pobegnil, drugega je stražnik potem arretiral.

Vtihotaplja. Dne 25. p.m. okoli desete ure zvečer se je vtihotapljal v neko stanovanje na Dolenjski cesti v Ljubljani 39 letni Jožef Lenič iz Skril pri Zelimičah ter tam toliko časa stikal, da so ga zasačili in izročili stražniku, ki ga je aretil. — Ne dolgo tega se je pa vtihotapljal nek neznan invidij in neko kuhičjo v Čevljarski ulici ter tam ukradel spodnje hlače, katere je takoj prodal pri starijanu za dve kroni, nato pa naločno kam odnesel pete.

V past je prišel. Leta 1881. v Sineu na Hrvatskem rojeni dñnar Josip Bobinec se je na ljubljanski policiji javil kot brez vseh sredstev, misleč, da pride na ta način zastonj domov. Ko so mu pa natančneje pregledovali obistvo, so prisli na to, da Bobinec ljubljansko deželno sodišče zasedla je že celo leto zaradi hudo delstva težke telesne poškodbe, nakar so ga izročili tjejkaj.

Delavsko gibanje. Dne 28. p.m. se je z južnega kolodvora v Ljubljani odpeljalo v Ameriko 23 Hrvatov in 11 Macedoncev, 20 tesačev pa se je vrnilo iz Rumunije.

Zupanstvu se je odpovedal. Kakor se splošno govorja, je odložil župan Vintar v Prečini županstvo.

Umril je na Sveti Gori nad Litijo tamošnji učitelj g. Fran Delcot.

Premogarca, to je ozkotirna železnica, po kateri se bo vozil premog iz Gorenjske gore, na Mirnski kolodvor, bo kmalu do gotovljena. Manjka le še prelaza čez deželno cesto na mirnskem mostu.

Pračici je prišel v roke. Kakor smo svoj čas že poročali, je dne 26. novembra 1911 nenadoma izginil dacar Lenassi iz Predgrada, žejnjem vred je izginil tudi 626 Kdaea, ki ga je bil Lenassi od strank že pobral. Takrat se ni še natanko vedelo, ali je Lenassi ta denar poveveril in pobegnil, ali pa se mu je pripetila kaka ne greča. Oblast je za njim izdala tipaličo, na podlagi katere so zdaj

2 kroni. Sodišče je proglašilo Cesara krivim zločina tativine in ga obsođalo na 2 meseca težke ječe, primerno poostrene s posti. — 40letni mornar Ivan Surinić, doma nekje iz Dalmacije, je bil skozi 12 let zaposlen na raznih Lloydovih parnikih, a zadnje leto je bil v krečan na parniku "Thalia". Tu je, malo po malo — kakor trdi on — nabral raznih predmetov, kakor: eno preprogo, eno žlico, eno čašico, več vrčev barve, nekoliko čopičev in nekoliko ščetk. Due 21. okt. m. l. se je pa izkral, hoteč se vrniti v domovino, kjer ima ženo in otroke. Gori navedene nabbrane stvari je stekal s svojimi stvarmi vred v vredno in se napotil iz Lloydovega arsenala, kjer se je takrat nahajal parnik "Thalia". A ko je dospel do izhoda iz arsenala, ga je ustavil tamošnji čuvaj in mu prebrskal po vreči, v kateri je našel one predmete. Čuvaju se je zdelo čudno, da je mornar v posesti omenjenih predmetov in ga je začel arretovati. Vsled tega je prišel Surinić pred sodnike, obtožen zločina tativine, ker so predmeti, najdeni v njegovih vrečah in ki niso bili njegova lastnina, predstavljal vrednost preko 90 kron. Obtoženec je trdil, da je ne predmete pobral takoreč v smeteh, ko so bili že zatrženi in niso torej imeli na Lloyd nobene vrednosti več. Preproga, ki jo je sodni izvedenec cenil na 5 K, je bila zatržena in nadomeščena z drugo in šele potem jo je on vzel in shranil. Žlico, ki so jo našli v njegovih vrečah, je rabil on cela 4 leta in jo je smatral kakor svojo lastnino. Barve je nabral polagoma, tekem daljše dobe, pobirajo razne ostanke; na ta način je spravil skupaj onih par vrčev barve. Čopiče in ščetke je pa vse pobral v smeteh, potem, ko so bile te stvari že zatržene. Sodišče je proglašilo Suriniča krivim zločina tativine in ga obsođilo na 6 tednov težke ječe.

Iz Matulj. Dne 24. jan. zjutraj je našel prozni zravnalec Kučetič pri rukavačkem predoru ob kraju tira mrtvo žensko, staro 25-30 let. Običejno je bila v sivkasto krilo z modročrno bluzo in z jopicom, enakim krilu. Na glavi niso imela nič, konstanjevi bujni lasje so bili razmrščeni. Identitev se ni bilo mogoče dogmati. Ženska je šla na vsak način sama v smrt, samo ne ve se, ali po nesreči — ker je tam globok prepad — ali pa v blaznosti. Dobro se poznaajo še znaki, kako je skočila. Stopila je najprej na ograjo, kjer se še vidi sled, in združila v prepad na želesniški tir. Zgodilo se je to na vsak način po eni uru popolnoči, kajti ako bi se bilo to prej zgodilo, bi bil žensko vlak št. 1615 povozil, ker je ležala z glavo na tiru. Rukavanci so slišali ponoči neko žensko vpitje, a se niso dosti brigali za to, kajti bili je sobota in ob sobotah marško razsaja.

Velika tativina. Dne 28. januarja sta vdrla v stanovanje svojega gospodarja H. Meloranija v Trstu 36letni Ivan Mordini in 25letni D. Corradi. Pokradla sta več oblike, zlato 80 krom vredno več, srebrno uro in okroglo 380 krom denarja. Policijsko zasledovanje za njima je brezuspodno, ker sta predzrada tatoča gotovo že pobegnila v svojo domovino Italijo.

Nesode. Pri Karlovem pomolu v Trstu je skočila v morje 18letna kontoristinja Marija J. Pri blagajniški reviziji se je pokazalo 20 krom primanjkljaja. Straha, da bi bila ona obdeljena po nedolžnem poneverbe, jo je gnal v smrt. Samorilkko so piloti rešili in jo odpeljali v bolnišnico. — Dne 28. jan. se je utrgala pri nakladanju parnika "Cyllops" v Trstu veriga parnega dvigala. Z dvigala je padla na parnik težka kosara, napolnjena s premogom, in zadelna strojnika Oltran. Oltran, ki ima zlomljeno temensko kost, so odpeljali smrtno ranjenega v bolnišnico. — Zblaznel je dne 28. jan. Trstu 22letni I. Pipan, ki je šele pred kratkim ozdravljen od neke živčne bolezni. Napadel je mater in sestro z nožem, ki sta mu pri uši in klicali pomoč. Ko je prišel organ rešilne postaje, je ujet Pipana na oknu, ravno ko je hotel skočiti z drugega nadstropja na cesto. Odpeljali so ga v blaznicco.

Vojaštvo na Goriškem. Dunajski pešpolk št. 19, ki je namenjen za Goriško, odide z Dunaja dne 5. marca. Štiri stotnije z oddelkom strojnega pušča se nastanijo v Tolminu na Logu, kjer zidajo vojašnico, obstoječo iz enajst poslopij. Dve stotnije z oddelkom strojnega pušča pričeta v Kobariš. Hotel

Devetak je vzelo vojaštvo v način za deset let. Ena stotnija pa bo v Starem selu, in sicer v onem novem, precej prostornem poslopju na kriziadi. Tu bo imela stotnija tudi svojo kantino. Plačilni 27. februarja, ki so bili že lani na Tolminskem v Kobarišem, pridejo v začetku meseca aprila.

NA PRODAJ
LEPO POSESTVO!

Alojzija Gore iz St. Lovrenca pri Temenici ima na prodaj eno lepo posestvo prav pri farmi cerkvi, kjer je gostilna in prodajalna. Posestvo obsegajo približno 25 aratalov, t. j. njiv, travnikov in gozdov, vse je lahko redi 8 glav živine. Vse je v prav lepem stanju in se prodaja iz proste roke. Cena je 32 tisoč kron. Vprašajte pri:

Martin Což, Jenny Lind, Ark. (12-14-2)

NAROČBO ZA
MOHORJEVE KNJIGE
ZA LETO 1913

sprijemamo sedaj in to do koncem februarja. Cena je \$1.00 za 6 knjig.

Naročniki dobre te knjige:

1. Zgodbe sv. pisma, 18. zvezek.

2. Kolader družbe sv. Mohorja za leto 1913.

3. Slovenske balade in romane.

4. Podobe iz misijonskih dežel, 2. zvezek.

5. Slovenske večernice, 66. zvezek.

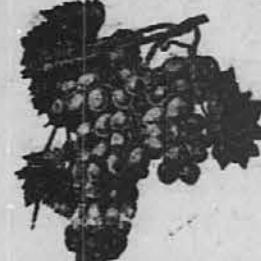
6. Zgodovina slovenskega naroda, 2. zvezek.

Novo vino črno, rdeči zinfandel, beli ali rdeči muškatel 35¢ galon; riesling 40¢ galon. Vino skupaj iz starega kraja in se od leta 1910 črno in belo, muškatel v Allegheny City, Pa. Po preteklu enega leta odpovedala je menjava družina nekam v Milwaukee, Wis. Prosim cenjene rojake, če kdo ve, in dan posodo. Pri večjem naročju se nahajača, da mi naznami, ali se naša družina sama jači. — Mary Rahne, omožena Merhar, 509 Second St., N. S., Pittsburgh, Pa. (12-14-2)

Naslov za naročila: STEPHEN JAKSE, P. O. Box 657, Crockett, Cal.

Kje sta moja dva prijatelja JANEZ KUNDARE, doma iz Dan pri Ložu, in JANEZ KOŠČIČ, doma nekje na Dolenjskem. Pred dve mači letoma bili smo skupaj v Šumi v Jenningston, W. Va. Rad bi zvedel za nju naslov. — Ignatius Serše, 1139 Norwood Road, Cleveland, O. (12-14-2)

OGLAS.

Podpisana bi rada zvedela, kje se nahaja družina PETER-NEL? Pred 8. leti smo prišli skupaj iz starega kraja in se od leta 1910 črno in belo, muškatel v Allegheny City, Pa. Po preteklu enega leta odpovedala je menjava družina nekam v Milwaukee, Wis. Prosim cenjene rojake, če kdo ve, in dan posodo. Pri večjem naročju se nahajača, da mi naznami, ali se naša družina sama jači. — Mary Rahne, omožena Merhar, 509 Second St., N. S., Pittsburgh, Pa. (12-14-2)

SLOVENCI IN SLOVENKE NA ROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI IN NAJCENEJŠI SLOVENSKI DNEVNIK!

EDINA SLOVENSKA TVRDKA,
ZASTAVE, REGALJE, ZNAKE, KAPE
PEČATE IN VSE POTREBSCINE
ZA DRUSTVA IN JEDNOTE.

Delo prve vrste. Cena nizke. F. KERŽE CO.

2616 S. LAWNDALE AVE., CHICAGO ILL.
SLOVENSKIE CENIKE POSILJAMO ZASTONJ.

POZOR ROJAKI!

Naznamjam, da sem prezvel v RATONU

BALKAN SALOON Slovenski Dom,

kjer budem imel v zalogi pristava vina, fino žganje in dobre smodke, domaća hrana in snažne sobe za spati vedno za dobiti. Primerne cene. Poslovno se priporočam Slovencom, ki živijo v okolici, da me obiščo, kjer pride običajno poset.

Za običajno poset se priporočam.

FRANK KORBAR, lastnik, RATON, N. MEXICO

P. O. Box 254

POZOR ROJAKI!

Naznamjam, da sem prezvel v RATONU

BALKAN SALOON Slovenski Dom,

kjer budem imel v zalogi pristava vina, fino žganje in dobre smodke, domaća hrana in snažne sobe za spati vedno za dobiti. Primerne cene. Poslovno se priporočam Slovencom, ki živijo v okolici, da me obiščo, kjer pride običajno poset.

Za običajno poset se priporočam.

FRANK KORBAR, lastnik, RATON, N. MEXICO

POZOR ROJAKI!

Naznamjam, da sem prezvel v RATONU

BALKAN SALOON Slovenski Dom,

kjer budem imel v zalogi pristava vina, fino žganje in dobre smodke, domaća hrana in snažne sobe za spati vedno za dobiti. Primerne cene. Poslovno se priporočam Slovencom, ki živijo v okolici, da me obiščo, kjer pride običajno poset.

Za običajno poset se priporočam.

FRANK KORBAR, lastnik, RATON, N. MEXICO

POZOR ROJAKI!

Naznamjam, da sem prezvel v RATONU

BALKAN SALOON Slovenski Dom,

kjer budem imel v zalogi pristava vina, fino žganje in dobre smodke, domaća hrana in snažne sobe za spati vedno za dobiti. Primerne cene. Poslovno se priporočam Slovencom, ki živijo v okolici, da me obiščo, kjer pride običajno poset.

Za običajno poset se priporočam.

